

LIETUVOS RESPUBLIKOS AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS DĖL 2025 M. GRUODŽIO 15 D. SKUNDO

2026 m. sausio 15 d. Nr. SP-1
Vilnius

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius (toliau – kontrolierius), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo (toliau – MSI) 17 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. XIV-976 redakcija), 12.1 papunkčiu ir išnagrinėjęs pareiškėjo [...] ¹ (toliau – pareiškėjas) 2025 m. gruodžio 15 d. skundą (toliau – Skundas) dėl galimų *akademinės etikos ir/ar su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų pažeidimų* [...] ² (toliau – Institutas),

nustatė:

Pareiškėjas Skunde nurodė: „202 [...] m. [...] [...] d. pateikiau skundą Lietuvos Respublikos Akademinės etikos ir procedūrų tarnybai (toliau – ir Tarnyba) apie galimą [...] akademinės etikos ir procedūrų pažeidimą. Tarnyba 202[...] - [...] - [...] raštu Nr. [...] informavo, kad perdavė mano skundą nagrinėti pagal kompetenciją [...] (toliau – Institutas). 20[...] - [...] - [...] pranešimu Nr. [...] DĖL JŪSŲ SKUNDO (20[...] m. [...] [...] d.), pasirašytu Instituto vadovo [...] (rengė [...] – žr. toliau), aš buvau informuotas apie tai, kad 202[...] m. [...] [...] d. posėdžio metu Instituto akademinės etikos komisija (Komisija) nutarė mano 202[...] m. [...] [...] d. skundo nenagrinėti, kadangi dalis skunde keliamų klausimų (prašymų) nepriskirti Instituto kompetencijai. Šiame pranešime tuo pačiu buvo nurodyta, kad Komisija neižvelgė įrodymais grindžiamų skunde nurodytų Instituto akademinės etikos kodekso punktų ([...]) pažeidimų.“

Pareiškėjas skundžia Instituto vadovo [...] (netinkamą veikimą, neveikimą), [...] (netinkamą veikimą). Pareiškėjas kontrolieriaus reikalauja: „3.1. Prašau įvertinti Instituto vadovo [...] ir jo atstovo veiksmus, atsisakant pateikti pareiškėjui [...] informaciją, susijusią su jo 20[...] - [...] - [...] skundo, kurį Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba 20[...] - [...] - [...] persiuntė Institutui, nagrinėjimu. 3.2. Prašau įpareigoti Institutą pateikti pareiškėjui [...] 20[...] m. [...] [...] d. Instituto akademinės etikos komisijos posėdžio protokolo Nr. 1 (išrašą) ir kitus

¹ Sprendimo tekste „pareiškėjas“ apibendrintai, nesiejant su pareiškėjo lytimi, vadinamas vyriškosios giminės daiktavardžiu. Tarnybai asmens duomenys žinomi, tačiau čia ir toliau – neskelbtini.

² Čia ir toliau Sprendimo tekste kitų asmenų asmens duomenys, universitetų, fakultetų, studijų modulių, mokslo darbų, publikacijų ir kiti duomenys, tam tikrų teisės aktų datos ir registracijos numeriai Tarnybai žinomi, tačiau čia ir toliau neskelbiami siekiant užtikrinti asmens duomenų apsaugą ir išvengti asmenų atpažinimo. Taip pat čia ir toliau Sprendimo tekste laužtiniuose skliaustuose pateikiama Tarnybos nuasmeninta informacija, asmenų duomenys, nesiejant su jų lytimi, vadinami vyriškosios giminės daiktavardžiu.

dokumentus, susijusius su 20[...] -[...] -[...] [...] skundo nagrinėjimu. 3.2. Paašikėjus naujoms aplinkybėms, kurios rodo Instituto direktoriaus [...] siekį vengti objektyvaus tyrimo, siekiant nuslėpti aukščiau (2 p.) minimus pažeidimus, prašau Tarnybos atlikti šiame skunde išdėstytą aplinkybių tyrimą ir priimti sprendimą. 3.3. Nustačius kronizmą ir/arba neteisėtą veikimą, medžiagą perduoti tolimesniam tyrimui pagal kompetenciją”.

Kontrolierius tyrimo metu kreipėsi į Institutą, prašydamas pateikti informaciją ir reikalingų dokumentų kopijas. Institutas informaciją ir patvirtintas dokumentų kopijas pateikė.

Pažymėtina, kad kontrolieriaus sprendimai privalo atitikti MSĮ 17 straipsnyje, MSĮ 4 straipsnio 2, 14, 18, 22 ir 26 dalyse, Tarnybos nuostatuose įtvirtintą reglamentavimą, viešojo administravimo principus, nustatytus Lietuvos Respublikos viešojo administravimo 3 straipsnyje.

MSĮ 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad studijos, *inter alia*, grindžiamos akademinės etikos principu. MSĮ 4 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta: „Akademinė etika – visuma visuotinai pripažintų vertybių, principų ir mokslinių praktikų, užtikrinančių mokslinės veiklos ir mokslo (meno) skaidros, studijų ir su studijomis susijusios veiklos skaidrumą, sąžiningumą, teisingumą, atsakomybę, asmenų lygybę, nediskriminavimą, akademinę laisvę, pasitikėjimą ir pagarbą“. Vertinant Universitetą pagal MSĮ 6 straipsnio ir 7 straipsnio 1 dalies nuostatas, Kolegija yra aukštoji mokykla, viena iš mokslo ir studijų institucijų grupių. MSĮ 60 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „Akademinę bendruomenę sudaro mokslo ir studijų institucijų studentai, dėstytojai, mokslo darbuotojai, profesorai emeritai, mokslininkai emeritai, kiti darbuotojai, tiesiogiai dalyvaujantys mokslo ir (ar) studijų veikloje“. Akademinės bendruomenės nariams laidojama akademinė laisvė, apimanti, *inter alia*, „<...> mokslo (meno) ir pedagoginės veiklos metodų ir priemonių pasirinkimo laisvę, atitinkančią pripažintus etikos principus (MSĮ 60 straipsnio 2 dalies 2 punktas) ir „Akademinė bendruomenė naudojami akademinė laisvė ir vadovaujasi Akademinės etikos kodeksu, kurį atsižvelgdamos į akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus rekomendacijas parengia ir tvirtina mokslo ir studijų institucijos“ (MSĮ 60 straipsnio 4 dalis). MSĮ 71 straipsnio 4 dalies 1 punkte nustatyta, kad mokslo ir studijų institucijų personalas privalo laikytis Akademinės etikos kodekso. MSĮ 8 straipsnyje nustatyta: aukštoji mokykla turi autonomiją, apimančią akademinę, administracinę, ūkio ir finansų tvarkymo veiklą, grindžiamą savivaldos principu ir akademinė laisvė. MSĮ 8 straipsnio 2 dalies 2 punkte įtvirtintas reglamentavimas: aukštoji mokykla turi teisę nustatyti studijų tvarką. MSĮ 17 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius yra valstybės pareigūnas, nagrinėjantis skundus ir savo iniciatyva atliekantis tyrimus dėl galimų akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų pažeidimų“. Tarnybos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. kovo 24 d. nutarimu Nr. XIV-976 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimo Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, 2 punkte įtvirtinta, kad „Tarnyba – valstybės biudžetinė įstaiga, kurios veiklos tikslas – užtikrinti kontrolieriaus darbą nagrinėjant skundus ir inicijuojant tyrimus dėl galimo akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų pažeidimo, prižiūrint, kad nebūtų pažeidžiamos akademinės etikos nuostatos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusios procedūros“.

Atlikus Instituto veiklą reglamentuojančių norminių teisės aktų bei kitų susijusių ir pateiktų Tarnybai dokumentų kopijų/išrašų analizę, nustatyta:

Instituto Akademinės etikos kodekso³ (toliau – Kodeksas) 1. 3.1. papunktyje įtvirtinta: „akademinė bendruomenė – mokslo darbuotojai, doktorantai, kiti tyrėjai ir mokslininkai emeritai, taip pat kiti darbuotojai, tiesiogiai dalyvaujantys mokslo ir (ar) doktorantūros studijų veikloje“;

³ Prieiga internete: <https://lki.lt/wp-content/uploads/2022/01/LKI-Akademinės-etikos-kodeksas-2021.pdf>

Kodekso 3.2. papunktyje: „akademine etika – visuma visuotinai pripažintų vertybių, principų ir mokslinių praktikų, užtikrinančių mokslines veiklos ir mokslo sklaidos, doktorantūros studijų ir su jomis susijusios veiklos skaidrumą, sąžiningumą, teisingumą, akademinę laisvę, šioje veikloje dalyvaujančių asmenų lygybę, nediskriminavimą, atsakingumą, pasitikėjimą ir pagarbą“; Kodekso 5 punkte: „Kodeksas vienodai taikomas visiems Instituto akademines bendruomenes nariams“.

2. Instituto Akademines etikos komisijos (toliau – Komisija) darbo reglamento: 19 punkte nustatyta: „Komisijos darbo medžiaga yra konfidenciali. Viešinami tik Komisijos sprendimai“.

3. Instituto Akademines etikos komisijos 20[...] m. spalio [...] d. protokole . Nr. 1 nustatyta: 1. skundo nenagrinėti, nes: a) Akademines etikos komisija neturi įgaliojimų nagrinėti civilinių ginčų, atlikti Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo pažeidimų tyrimo, taip pat mokslo darbuotojų mokslinės veiklos rezultatų atitikties pagal pareigas nustatytiems reikalavimams ir mokslininko emerito vardo suteikimo procedūrų laikymosi tyrimų, b) įrodymais grindžiamų skunde nurodytų [...] Akademines etikos kodekso punktų (2.2; 7.3; 9.1; 9.2) pažeidimų neižvelgta <...>“.

4. Instituto pateiktame įsakymo išrašė užfiksuota, kad [...] su Institutu nutraukia darbo teisinius santykius⁴.

Konstitucinis Teismas yra pažymėjęs kad Konstitucijoje įtvirtintas atsakingo valdymo principas suponuoja tai, kad visos valstybės institucijos ir pareigūnai turi vykdyti savo funkcijas vadovaudamiesi Konstitucija, teise, veikdami Tautos ir Lietuvos valstybės interesais, turi tinkamai įgyvendinti jiems Konstitucijos ir įstatymų suteiktus įgaliojimus (*inter alia* 2015 m. lapkričio 19 d., 2016 m. liepos 8 d., 2020 m. rugsėjo 2 d. nutarimai)⁵.

Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad pagal Konstituciją su žmogaus teisių ir laisvių turinio apibrėžimu ar jų įgyvendinimo garantijų įtvirtinimu susijusį teisinį reguliavimą galima nustatyti tik įstatymu; kai Konstitucija nereikalauja įstatymu reguliuoti tam tikrų su žmogaus teisėmis, jų įgyvendinimu susijusių santykių, jie gali būti reguliuojami ir poįstatyminiais aktais – aktais, reglamentuojančiais žmogaus teisių įgyvendinimo procesinius (procedūrinius) santykius, atskirų žmogaus teisių įgyvendinimo tvarką ir pan. (Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d., 2007 m. gegužės 5 d. nutarimai⁶).

Vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT), remdamasis teisės doktrina, yra nurodęs, kad norminiai teisės aktai – tai rašytine forma išreikšti teisėkūros subjektų sprendimai (oficialūs rašytiniai dokumentai), kuriuose yra teisės normų. Juose įtvirtinami bendro pobūdžio nurodymai tam tikrų visuomeninių santykių dalyviams, kurie orientuojami į ateitį ir numatyti taikyti daug kartų. Šie aktai adresuoti neapibrėžtam asmenų ratui arba adresuoti ratui asmenų, apibūdintų rūšiniais požymiais. Jie visada abstraktūs ir apjungia tipinėmis, rūšinėmis savybėmis panašius visuomeninius santykius, toliau veikia po realizavimo individualiuose santykiuose. Teisės aktų priskyrimas prie norminių teisės aktų grupės apibūdina jų taikymo apimtį ir privalomumą (norminiai teisės aktai turi visuotinio privalomumo pobūdį) (2013 m. rugpjūčio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS520-566/2013; taip pat žr. 2007 m. vasario 19 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A403-3/2007, 2012 m. gegužės 11 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS492- 210/2012, 2013 m. kovo 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A822-555/2013). LVAT praktikoje yra išskiriami šie pagrindiniai oficialiai galiojančio norminio administracinio akto požymiai: 1) aktas sukuria elgesio taisykles – teisės normas; 2) aktas priimtas viešojo

⁴ Dėl 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (toliau – BDAR) nustatytų reikalavimų, detalūs įsakymo duomenys neviešinami.

⁵ Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2020 m. gruodžio 7 d. nutarimas Nr. KT208-N17/2020 (bylos Nr. 4/2019). Prieiga per internetą: <https://lrkt.lt/lt/teismo-aktai/paieska/135/ta2279/content>.

⁶ Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimas (bylos Nr. 21/2008) <https://lrkt.lt/lt/teismo-aktai/paieska/135/ta159/content>.

administravimo subjekto, vykdančio administracinį reglamentavimą; 3) aktas išdėsto bendro, abstraktaus pobūdžio nuostatas, kurios apjungia tipinėmis, rūšinėmis savybėmis panašius visuomeninius santykius; 4) aktas orientuojamas į ateitį; 5) aktas adresuotas neapibrėžtam asmenų ratui arba ratui asmenų, apibūdintų rūšiniais požymiais; 6) aktas yra visuotinai privalomas; 7) aktas paskelbiamas laikantis nustatytos norminių teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos (pvz., žr. 2017 m. birželio 15 d. nutartį administracinėje byloje Nr. I-7-261/2017; 2017 m. gruodžio 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS1026624/2017; 2018 m. lapkričio 20 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS773492/2018; 2019 m. sausio 24 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eI-2-502/2019 ir kt.)⁷.

Dėl [...] galimo netinkamo veikimo

Atsižvelgiant į Instituto Kodekso 5 punkto nuostatas, kuriomis įtvirtinta, kad Kodekso nuostatos taikomos Instituto akademinės bendruomenės nariams, o [...], Tarnybos turimais duomenimis, yra nutraukęs darbo teisinius santykius su Institutu, Instituto Kodeksas [...] atžvilgiu netaikytinas. Mokslo darbuotojų mokslinės veiklos rezultatų atitikties pagal pareigas nustatytiems reikalavimams ir mokslininko emerito vardo suteikimo procedūrų laikymosi tyrimai nepatenka į Tarnybos kontrolieriaus kompetencijos ribas. Pastebėtina, kad viešųjų ir privačių interesų konfliktus tiria Vyriausioji tarnybinės etikos komisija⁸.

Dėl [...] galimo netinkamo veikimo, neveikimo

Atsižvelgiant į norminiais teisės aktais įtvirtintas Tarnybos kontrolieriaus funkcijas, kontrolierius neturi įgaliojimų vertinti mokslo ar studijų įstaigų vadovų kompetencijų ir mokslo institucijos veiklos organizavimo, tirti minėtų vadovų veiklos teisėtumo, įpareigoti minėtų įstaigų vadovus suinteresuotų pareiškėjų reikalavimu atlikti veiksmus. Pastebėtina, kad Institutas pateikė pareiškėjui Komisijos 20[...] m. [...] [...] d. protokolo Nr. 1 išrašą: minėta, kad Instituto komisijos darbo medžiaga yra konfidenciali. Pabrėžtina, kad Komisijos darbo reglamento 20 punkte nustatyta: prašymus dėl galimų akademinės etikos ir/ar procedūrų pažeidimų tiria ne Instituto vadovas, o Instituto Komisija, kolegialiai priimdama sprendimus dėl galimų akademinės etikos ir/ar procedūrų pažeidimų⁹.

Vertinant MSI nuostatas, Instituto Kodeksu ir Komisijos darbo reglamentu įtvirtintą teisinį reglamentavimą, Instituto komisijos protokolo išrašo, įsakymo dėl darbo teisinių santykių nutraukimo duomenis, pareiškėjo Tarnybai pateiktus paaiškinimus ir informaciją, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo, Vyriausiojo administracinio teismo praktiką, konstatuotina:

1) [...] nutraukus darbo teisinius santykius su Institutu, Instituto Kodekso nuostatos jo atžvilgiu netaikytinos;

2) Instituto vadovas [...] Instituto akademinės etikos ir/ar su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų kontekste veikė tinkamai, nepažeisdamas Instituto su akademinė etika ir/ar su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų norminių teisės aktų.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pareiškėjas Tarnybai reikšmingų įrodymų, pagrindžiančių skundžiamų asmenų akademinės etikos ir/ar su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų pažeidimus nepateikė.

⁷ Prieiga internete: https://www.lvat.lt/data/public/uploads/2020/03/apibendrinimas-biuletenis_36.pdf, p.341.

⁸ Prieiga internete: <https://vtek.lt/>

⁹ Prieiga internete: [...].

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pagrindas konstatuoti, kad pareiškėjo skundžiami asmenys [...] ir [...] netinkamai veikė ar neveikė akademinės etikos ir/ar su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų kontekste, nenustatytas.

Kontrolierius, išanalizavęs ir įvertinęs turimą informaciją ir ją patvirtinančius dokumentus bei teisinį reglamentavimą, vadovaudamasis MSI 17 straipsnio 12 dalies 4 punktu:

nusprendė:

pripažinti pareiškėjo 2025 m. gruodžio 15 d. skundą nepagrįstu, nenustačius pagrįstų akademinės etikos ir/ar su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų pažeidimų.

Kontrolieriaus sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Regionų administraciniam teismui (Vilnius, Žygimantų g. 2) per vieną mėnesį nuo šio sprendimo įteikimo datos.

Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierė

Reda Cimmperman